

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjïelte

Fraværsgrense i videregående skole – informasjon til elever/foresatte i Trøndelag

Gjelder fra 1. august 2025

Vi ønsker å gi alle elever en best mulig opplæring. Derfor ønsker vi at du skal være til stede på skolen. Dette er viktig for din egen læring, for medelevene dine og for læringsmiljøet på skolen.

Elever i videregående skole som har mer enn ti prosent fravær av årstimetallet i et fag, vil som hovedregel ikke få standpunktkarakter i faget eller halvårsvurdering med karakter ved slutten av skoleåret. Fraværsgrensen gjelder timetallet i enkeltfag, ikke elevens totalfravær.

Du kan levere egenmelding for fravær som skyldes sykdom eller andre helseforhold opp til fraværsgrensen på ti prosent. En elev vil ha nådd fraværsgrensen når helserelatert fravær og eventuelt udokumentert fravær til sammen har nådd ti prosent. Ytterligere helserelatert fravær må dokumenteres fra helsepersonell for å kunne unntas fraværsgrensen. Det betyr at dokumentasjon fra helsepersonell først får betydning, ved fravær som overstiger ti prosent.

Hvis du har mellom 10 og 15 prosent fravær (egenmelding for helserelatert fravær og udokumentert fravær sammenlagt), og fraværsårsaken gjør det urimelig at du ikke skal kunne få karakter, kan rektor bestemme at du likevel får karakter.

Fravær som skyldes følgende grunner kan dokumenteres og unntas fraværsgrensen:

- velferdsforhold
- andre religiøse høytidsdager enn de offentlige helligdagene (avgrenset til to dager)
- lovpålagt oppmøte
- arbeid som tillitsvalgt politisk arbeid hjelpearbeid
- trygghetskurs på bane, andre og tredje del av trygghetskurs på vei og førerprøve for klasse B
- representasjon på arrangement på nasjonalt og internasjonalt nivå

Du skal få et skriftlig varsel hvis du står i fare for å ikke få halvårsvurdering med karakter ved slutten av skoleåret eller standpunktkarakter i et fag.

Du kan lese mer om fraværsgrensen på de neste sidene.

Alt fravær fra opplæringen skal telle med

Alt fravær fra opplæringen, uavhengig av grunn, skal i utgangspunktet telle med når man skal vurdere om du er innenfor eller har overskredet fraværsgrensen.

Likevel, om du er borte på grunn av en rettighet du har ifølge opplæringsloven, så skal ikke det regnes som fravær. Dette er for eksempel:

- rådgivning på skolen
- utredning som gjennomføres av PP-tjenesten og Statped
- organisert studiearbeid som er avtalt med faglærere i forkant
- elevrådsarbeid, skoleadministrativt arbeid og deltakelse på elevting i regi av Elevorganisasjonen o.l. som er godkjent av skolen
- avtalt samtale med rektor eller andre ansatte
- intervju til læreplass
- særskilt, ny og utsatt eksamen

Opplæring som gis i hjemmet på grunn av langvarig sykdom, i institusjon eller som fjernundervisning eller lignende, skal ikke regnes som fravær. Årsaken er at det er en del av den ordinære opplæringen.

Fravær som skyldes sykdom eller andre helseforhold og dokumentasjon

Fravær på grunn av «sykdom eller andre helseforhold» kan for eksempel være sykdom, skade, legetime, tannlegetime, time hos BUP, avtale med skolehelsetjeneste eller lignende.

Du vil ha nådd fraværsgrensen når helserelatert fravær og eventuelt udokumentert fravær til sammen har nådd ti prosent.

Du kan levere egenmelding for fravær som skyldes helseforhold i opptil ti prosent av timene i et fag. Du trenger ikke dokumentasjon fra helsepersonell.

Hvis du har nådd fraværsgrensen, men ikke overskredet den, må du legge ved dokumentasjon fra helsepersonell ved mer helsefravær for å unngå å overskride fraværsgrensen. Dokumentasjon fra helsepersonell får først betydning ved fravær som overstiger ti prosent i forbindelse med fraværsgrensen. Det betyr at du ikke trenger å skaffe deg dokumentasjon fra helsepersonell før du når fraværsgrensen.

Det er noen sykdommer som gjør det vanskelig eller lite hensiktsmessig å oppsøke lege eller annen sakkyndig for i hvert enkelt tilfelle. For eksempel langvarig fysisk eller psykisk sykdom som medfører økt risiko for fravær. I slike tilfeller kan fravær dokumenteres med egenmelding sammen med annen type dokumentasjon.

Annen type dokumentasjon kan for eksempel være erklæring som godtgjør at eleven har en kronisk sykdom, eller dokumentasjon som viser at eleven er under utredning eller oppfølging for udiagnostisert sykdom.

Fravær som ikke teller med, når det dokumenteres

Hvis du har fravær som skyldes en av grunnene nedenfor og kan dokumentere dette, vil fraværet ikke telle med når det vurderes om du er innenfor eller har overskredet fraværsgrensen.

- velferdsforhold, f.eks.:
 - omsorgsoppgaver for eksempel for egne barn
 - alvorlig sykdom i familien
 - konfirmasjon, begravelse
- andre religiøse høytidsdager enn de offentlige helligdagene (avgrenset til to dager)
- lovpålagt oppmøte
 - sesjon
 - innkalling til rettssak, vitneinnkalling
- arbeid som tillitsvalgt

- representasjon i kommunalt ungdomsråd eller ungdommens fylkesutvalg
- representant til møte eller annet arbeid i Elevorganisasjonen
- politisk arbeid
 - landsmøtedelegat for et registrert politisk parti eller tilhørende ungdomsorganisasjoner
 - deltakelse i kommunestyret
 - deltakelse i politiske utvalg på fylkesnivå
 - partirepresentant i skoledebatter på annen skole ved kommune- og stortingsvalg
 - annet arbeid for en politisk organisasjon, herunder partipolitisk uavhengige organisasjoner, dersom det ikke er rimelig å gjennomføre aktiviteten utenom skoletiden.
- hjelpearbeid
 - hjelpearbeid vil typisk kunne være arbeid for en hjelpeorganisasjon som for eksempel Røde Kors eller Norsk Folkehjelp, og man må faktisk utøve arbeid.
- representasjon i arrangement på nasjonalt eller internasjonalt nivå
 - Dette kan for eksempel være
 - representasjon i ulike idrettslige mesterskap eller stevner på nasjonalt eller internasjonalt nivå
 - representasjon på konserter, kunst- og kulturarrangement på nasjonalt nivå eller internasjonalt nivå
- Deler av fraværet i forbindelse med trafikkopplæringen
 - Fravær som det er dokumentert at skyldes deler av den obligatoriske trafikkopplæringen til førerkort klasse B, inngår ikke i fraværsgrensen. Dette gjelder 4 timer obligatorisk sikkerhetskurs på bane (trinn 3), 9 timer av sikkerhetskurs på veg (del 2 og 3 av trinn 4), teoretisk og praktisk førerprøve. Rimelig reisetid vil også omfattes av det dokumenterte fraværet
 - De øvrige delene av trafikkopplæringen og annen type trafikkopplæring enn til førerkort klasse B, er ikke unntatt fra fraværsgrensen.

For velferdsgrunner, som for eksempel begravelser, vil det vanligvis være tilstrekkelig med erklæring fra foresatte eller myndige elever.

Fravær av politiske grunner, hjelpearbeid, arbeid som tillitsvalgt, representasjon i arrangement på nasjonalt eller internasjonalt nivå og lovpålagt oppmøte skal dokumenteres med skriv fra den organisasjonen arbeidet utføres for. Fravær for trafikkopplæring som kan unntas fra fraværsgrensen, må dokumenteres av kjøreskolen.

Om du har nådd, men ikke overskredet fraværsgrensen, må du dokumentere ytterligere fravær for ikke å miste halvårsvurdering med karakter i gjennomgående fag i slutten av skoleåret eller standpunktkarakter i faget. Du kan imidlertid velge å dokumentere fraværet når som helst på et tidligere tidspunkt. Det er altså ikke et krav om at du må vente med å dokumentere ditt fravær til etter at du har nådd fraværsgrensen, og skolen kan heller ikke avstå fra å ta imot din dokumentasjon fortløpende.

I helt spesielle tilfeller kan du få karakter ved udokumentert fravær opp til 15 prosent

I noen få unntakstilfeller kan rektor bestemme at selv om du har fått mer enn 10 prosent fravær, og ikke har tilstrekkelig dokumentasjon, kan du likevel få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter. Årsaken til fraværet må da være av slik art at det er klart urimelig at du ikke får karakter, og egenmelding med helsegrunner og/eller det udokumenterte fraværet i faget kan ikke være høyere enn 15 prosent. Unntaket fra 10-prosentregelen gjelder altså bare i helt spesielle tilfeller, og det er årsaken til fraværet som avgjør om rektor kan bruke det. Hvilken karakter du ligger an til å få, eller hvilke konsekvenser det vil få for deg å miste karakteren i faget, er ikke relevant for vurderingen. Læreren må i alle tilfeller ha tilstrekkelig vurderingsgrunnlag for å sette karakter.

Alternative skoledager

Ved skoledager der det gis opplæring i flere fag samtidig (fagdager, skoleturer, tverrfaglige prosjektarbeid o.l.), skal faglærerne på forhånd opplyse deg om hvilke fag et eventuelt fravær vil føres på. Hvis du ikke har fått

beskjed om noe annet, føres fraværet på det eller de fagene som står på den vanlige timeplanen din for det aktuelle tidspunktet.

Fravær i gjennomgående fag

Det er noen fag som ikke avsluttes med standpunktkarakter hvert år, for eksempel norsk og kroppsøving. Fravær i disse fagene beregnes for hvert skoleår hver for seg, ikke alle timene i faget samlet over to eller tre år.

Om du overskrider fraværsgrensen

Alle elever har rett til vurdering, uavhengig av om de har mistet retten til standpunktkarakter i et eller flere fag eller om de har mistet halvårsvurdering med karakter ved slutten av skoleåret i et gjennomgående fag. Det vil si at du har rett til å delta i opplæringen og rett til å få undervisningsvurdering i fag.

Å ikke gi standpunktkarakter i et fag er et enkeltvedtak med klagerett

Enkeltvedtaket fattes så snart du har overskredet fraværsgrensen og har fått rimelig tid og anledning til å framlegge aktuell dokumentasjon. Hvis du ønsker å klage så er fristen for dette 10 dager. Du sender klagen til skolen, som ivaretar videre saksbehandling overfor statsforvalteren som er klageinstans.

Elevene skal i utgangspunktet meldes opp til eksamen. Har du vært oppe til eksamen i et fag der du ikke får standpunktkarakter, så vil du få eksamen annullert. Hvis retten til å klage har gått ut før eksamen, bør skolen unngå å melde deg opp til eksamen.

Reglene om søknad om å få strøket fravær på inntil ti dager i løpet av skoleåret, samt skolereglens føringer for god orden, gjelder i tillegg til fraværsgrensen

I skolereglene står det at god orden innebærer bl.a. at elevene skal gi beskjed til kontaktlærer/faglærer dersom de er forhindret fra å møte til opplæringen. Dette betyr at fravær som ikke er avtalt eller varslet, vil kunne få konsekvenser for ordenskarakteren.

Du må levere egen digital søknad i VIS (under Mine søknader) når fravær på inntil ti dager jamfør opplæringsforskriften § 9-53 ikke skal føres på vitnemålet. Søknader kan leveres inn fortløpende i løpet av skoleåret, og innen evt. frist som skolen har satt ved skoleslutt. Relevant dokumentasjon skal følge søknaden, og leveres uavhengig av eventuell dokumentasjon som er levert i løpet av skoleåret i forbindelse med fraværsgrensen.

Du kan lese mer om fraværsgrensen på Utdanningsdirektoratets hjemmeside: [Rundskriv om fraværsgrensen | udir.no](#), og på fylkeskommunens hjemmeside: <http://trfk.no/reglement>